Eurooppalainen kansalais-aloite

KOHEESIOPOLITIIKKA ALUEIDEN YHDENVERTAISUUDEN JA ALUEELLISTEN KULTTUURIEN SÄILYMISEN VARMISTAMISEKSI

Eurooppalainen kansalaisaloite on yksi tärkeimmistä välineistä, joilla EU ylläpitää osallistavaa demokratiaa. Sen avulla kansalaiset voivat pyytää Euroopan komissiota ehdottamaan uusia säädöksiä aloille, joilla EU:lla on toimivaltaa. Eurooppalainen kansalaisaloite on perustamisestaan lähtien tuonut eurooppalaisten äänen kuuluviin ja auttanut EU:n toimien suunnittelussa esimerkiksi ympäristönsuojelun, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja kulttuuristen oikeuksien aloilla.

”Koheesiopolitiikka alueiden yhdenvertaisuuden ja alueellisten kulttuurien säilymisen varmistamiseksi” on yksi esimerkki tässä demokraattisessa prosessissa tehdyistä aloitteista. Kansalaiset toivovat aloitteessa, että EU:n koheesiopolitiikalla edistetään oikeudenmukaisuutta, monimuotoisuutta ja alueellisten identiteettien säilyttämistä.

MITKÄ OVAT ALOITTEEN TAVOITTEET?

Aloitteessa vaaditaan, että **EU:n koheesiopolitiikalla**

- **varmistetaan tasa-arvo** alueilla, jotka kansallisten, etnisten, kulttuuristen, uskonnollisten tai kielellisten erityispiirteidensä puolesta poikkeavat ympäröivistä alueista
- **varmistetaan alueiden yhdenvertaiset mahdollisuudet** päästä hyödyntämään EU:n tarjoamia rahoitusmahdollisuuksia
- **taataan alueellisten ominaispiirteiden säilyttäminen** ja alueiden taloudellinen kasvu, jotta EU voi jatkaa kehittymistä ja säilyttää kulttuurisen monimuotoisuutensa.

ALOITTEEN REKISTERÖINTI

Aloitteen järjestäjät pyysivät aloitteen rekisteröintiä kesäkuussa 2013. Komissio rekisteröi aloitteen Euroopan unionin tuomioistuimen tekemän ratkaisun jälkeen 7.5.2019.

Rekisteröintipäätöksen perusteena oli, että aloitteessa pyydetään komissiolta ehdotuksia säädöksiksi, joissa vahvistetaan rakennerahastojen tehtävät, ensisijaiset tavoitteet ja rakenteet. Lisäksi edellytetään, että rahoitettavat toimet vahvistavat unionin taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta.

ALOITTEEN SAAMA TUKI

Aloitteen tueksi kerättiin **1 269 351 allekirjoitusta** eri EU-maista, ja vaadittu vähimmäismäärä kannattajia saatiin **kahdeksasta maasta.**

#EUTakeTheInitiative

citizens-initiative.europa.eu

NYKYINEN LAINSÄÄDÄNTÖ

Euroopan unionin koheesiopolitiikka perustuu ohjelmakausiin ja niitä ohjaaviin säädöksiin. Niihin kuuluvat yhteisiä säännöksiä koskeva asetus, jossa vahvistetaan kaikkia koheesiopolitiikan rahastoja koskevat yhteiset säännöt, sekä kutakin rahastoa koskevat asetukset. Ohjelmakaudella 2014–2020 yhteisiä säännöksiä koskeva säädös oli asetus (EU) N:o 1303/2013. Kaudella 2021–2027 sovelletaan asetusta (EU) 2021/1060.

Alueiden yhdenvertaisuutta ja alueellisten kulttuurien säilymistä koskeva eurooppalainen kansalaisaloite jätettiin ensimmäisen kerran vuonna 2013. Sen jälkeen koheesiopolitiikan oikeudellinen kehys on muuttunut merkittävästi. Asetuksella (EU) N:o 1303/2013 tehostettiin vaatimuksia syrjinnän kitkemiseksi, lujitettiin kumppanuusperiaatetta ottamalla kansalaisyhteiskunta mukaan ohjelmien valmisteluun ja täytäntöönpanoon sekä lisättiin avoimuutta, jotta kansalaiset saisivat helpommin tietoa koheesiorahastoista myönnettävästä tuesta. Ohjelmakaudella 2021–2027 koheesiopolitiikan oikeudellista kehystä vahvistettiin edelleen asetuksella (EU) 2021/1060, jolla otettiin käyttöön vahvempia keinoja EU:n perusoikeuskirjan noudattamisen varmistamiseksi.

KOMISSION VASTAUS JA SEURAAVAT VAIHEET

Aloite toimitettiin Euroopan komissiolle 4.3.2025.

Komissio esitti 3.9.2025 vastauksensa, johon sisältyvät seuraavat kohdat:

- Komissio huolehtii edelleen siitä, ettei koheesiorahoituksen saatavuuteen liity syrjiviä käytäntöjä. Se on valmis soveltamaan kaikkia käytettävissään olevia välineitä, jotta voidaan varmistaa yhdenvertainen kohtelu koheesiopolitiikan täytäntöönpanon kaikissa vaiheissa.
- Komissio on ehdottanut seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen yhteydessä, että koheesio- ja kasvupolitiikkaa vahvistetaan ja uudistetaan. Tavoitteena on varmistaa, että EU-maissa on käytössä välineet, joilla varmistetaan EU:n perusoikeuskirjan määräysten noudattaminen kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien täytäntöönpanossa sekä oikeusvaltion periaatteiden noudattaminen. Jos jossakin EU-maassa ei noudateta asetettuja vaatimuksia, komissio lopettaa kyseessä olevan tuen.

Komissio totesi kuitenkin, ettei sillä ole toimivaltaa määritellä tai tunnustaa kansallisia alueita tai muuttaa EU-maiden määrittämiä hallinnollisia rajoja. Komissio ei myöskään katso, että lainsäädäntöön on tarpeen tehdä uusia muutoksia, koska EU:n perussopimukset ja muut säädökset antavat jo riittävän suojan kansallisille vähemmistöille. Lisäksi säädökset tarjoavat runsaasti mahdollisuuksia Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 174 artiklassa vahvistetun alueiden luettelon laajentamiseen, sillä alueelliset haitat johtuvat pääasiassa rakenteellisista ja taloudellisista tekijöistä eivätkä niinkään kulttuurisista tai kielellisistä erityispiirteistä.

AIKAJANA

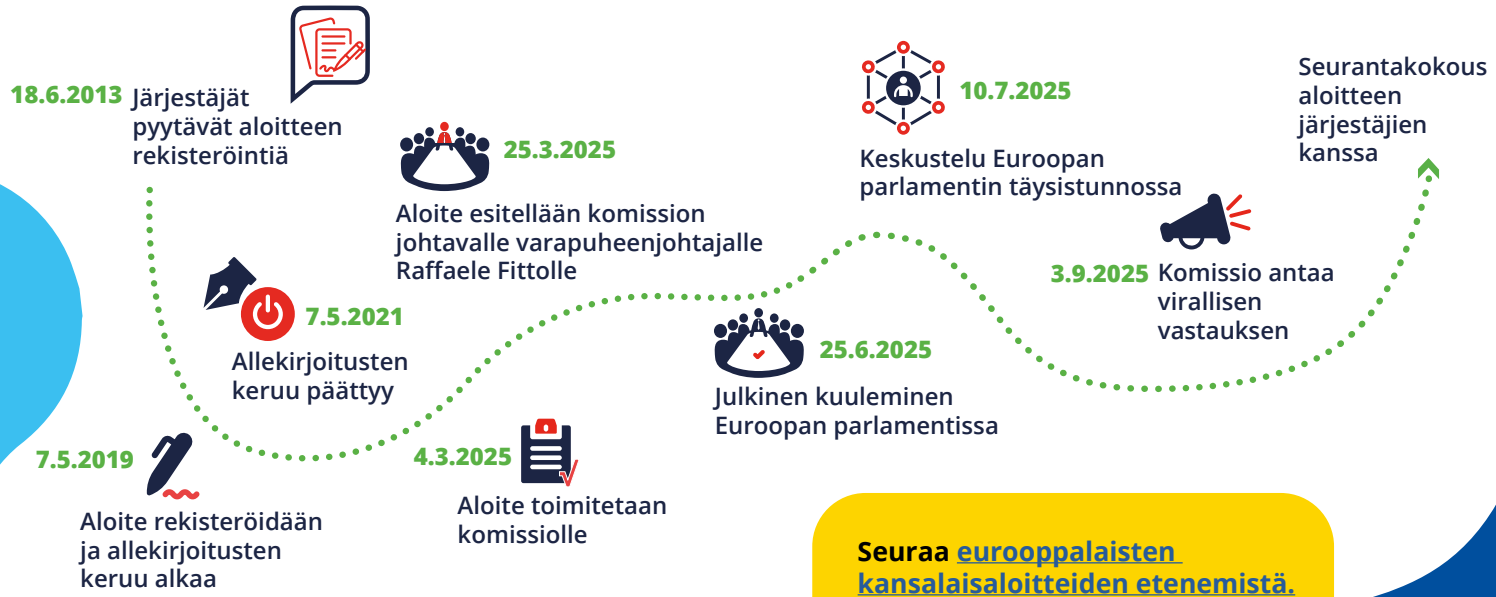

Seuraa eurooppalaisten kansalaisaloitteiden etenemistä.

Lue lisää aiemmista kansalaisaloitteista.

© Euroopan unioni, 2025.

Print ISBN 978-92-68-31165-3 doi:10.2792/7758797 KA-01-25-014-FI-C
PDF ISBN 978-92-68-31164-6 doi:10.2792/3226766 KA-01-25-014-FI-N
Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2025